



**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului depus de Iver Galina,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Iver Galina împotriva notarului public Gladîș Oleg, terți Grec Nadejda și Grec Vera privind anularea actelor administrative și obligarea la emiterea actelor administrative

împotriva deciziei din 21 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău

*(Dosarul nr. 3ra-420/24
NR. PIGD 2-22053769-01-3ra-15052024)*

Recursul este vădit neîntemeiat. Art. 246 alin. (2) lit. h) din Codul administrativ. Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel nu constituie un temei de casare a deciziei contestate.

Au examinat anterior cauza, judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani: G. Cazacu
Curtea de Apel Chișinău : V. Sîrbu, A. Braga, V. Negru,

26 februarie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului depus de Iver Galina

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Diana Stănilă,

Ion Malanciuc, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 15 aprilie 2022, avocatul Constantin Lazari în interesele reclamantei Galina Iver a depus acțiune împotriva Notarului Public Oleg Gladîș, terți Nadejda Grec și Vera Grec privind anularea încheierii de refuz în îndeplinirea acțiunilor notariale nr. 30 din 16.03.2022, anularea răspunsului la cererea prealabilă nr. 32 din 29.03.2022, obligarea Notarului Public Gladîș Oleg de a elibera reclamantei Iver Galina certificatul de moștenitor, de proprietate asupra 1/3 cotă-parte din suma bănească deținută în contul bancar disponibil la BC "Moldindconbank" SA, filiala "Renaștere", pe numele lui Vasiliu Grec, cu toate dobânzile cuvenite, rămase după decesul acestuia.

2. În motivarea acțiunii înaintate a indicat că, la 09.02.2012, de către notarul Oleg Gladîș, a fost înregistrat dosarul succesoral nr. 399958-08-2012, la cererea Galinei Iver și Nadejdei Grec - fiicele lui Vasiliu Grec, decedat la 30.12.2011. La 28.02.2012, notarul Oleg Gladîș a primit Declarația de acceptare a succesiunii, înaintată de Vera Grec - soția persoanei decedate Vasiliu Grec, anexată la dosarul succesoral nr. 399958-08-2012, Galinei Iver, Nadejdei Grec și Verei Grec li s-au eliberat Certificat de calitate de moștenitor.

3. A relatat că conform informațiilor prezentate, după Vasiliu Grec, până la deces, au fost deschise: un cont de depozit, soldul contului la 04.07.2012, constituia 182 345, 57 de lei și un cont de card, soldul contului la 04.07.2012, constituia 3 244,28 de lei. După deces în BC „Moldinconbank” SA, filiala „Renaștere” unde au fost transferate conturile de depozit și de card ale lui Vasiliu Grec, la situația din 16.02.2022, soldul constituia suma de 239 544,27 de lei, care și urmează a fi partajată succesorilor, conform cotelor părți stabilite.

4. Conform informațiilor prezentate după Vera Grec, până la decesul soțului Vasiliu Grec, au fost deschise două conturi (în 2009 și în 2010) în sume de 16 042,85 de lei și 8 538, 64 \$ (dolari americani), 156 842,86 de lei, în total suma de 322 885,71 de lei care și urma a fi partajată succesorilor, conform cotelor părți stabilite.

5. A notat că până la stabilirea cotelor părți de către notar și eliberarea certificatelor de moștenitor, la 14.08.2013, după decesul lui Vasiliu Grec

și după înaintarea Declarației de acceptare a succesiunii, fără a mai aștepta stabilirea cotelor părți pentru comoștenitori, Vera Grec ridică suma de 166 042,85 de lei, din contul de bilanț nr. 23740320002234, deținut la Banca Socială și închide contul. Tot la 14.08.2013, după decesul lui Vasilii Grec și după înaintarea Declarației de acceptare a succesiunii, fără a mai aștepta stabilirea cotelor părți pentru comoștenitori, Vera Grec ridică suma de 8 538, 64 \$ (dolari americani) ce constituie 156 842,86 de lei, din contul de bilanț nr. 23747034, deținut la Banca Socială și închide contul. Astfel suma de bani ridicată de Vera Grec până la stabilirea cotelor părți și eliberarea certificatelor de moștenitor, celor trei succesori, este de 322 885,71 de lei.

6. Astfel, suma disponibilă partajării între succesori este de 239 544,27 de lei care și se află în BC "Moldinconbank" SA, filiala „Renaștere”, unde au fost transferate conturile de depozit și de card ale lui Vasilii Grec. Raportând suma de bani ridicată de către Vera Grec – 322 885, 71 de lei și suma disponibilă, constată că Vera Grec a ridicat o sumă mai mare față de cea disponibilă distribuirii între comoștenitori, fiecărui comoștenitor urmează să-i fie stabilită 1/3 cota parte.

7. A menționat că notarul Oleg Gladîș nu a eliberat Galinei Iver Certificat de moștenitor/proprietate asupra depunerilor bănești, rămase după decesul tatălui său, din contul bancar menționat, invocând prevederile legale stabilite în art. 66 din Legea nr. 1453 din 08.11.2002 cu privire la notariat, care prevede: În baza cererii comune scrise a tuturor coproprietarilor notarul eliberează certificate cu privire la dreptul de proprietate asupra cotei-părți din proprietatea comună în devălmășie. În cazul decesului unuia din coproprietari, certificatul cu privire la dreptul de proprietate asupra cotei-părți din proprietatea comună în devălmășie se eliberează la locul deschiderii succesiunii în baza cererii scrise a tuturor coproprietarilor și a moștenitorilor care au dreptul la succesiune. Mărimea cotelor coproprietarilor și a moștenitorilor care au dreptul la succesiune. Mărimea cotelor coproprietarilor în proprietatea comună în devălmășie se stabilește în baza cererii scrise a tuturor coproprietarilor dacă legea nu prevede altfel. Certificatul cu privire la dreptul de proprietate asupra bunurilor imobile se eliberează de notar la locul aflării acestor bunuri. Coproprietarii trebuie să prezinte dovezi scrise despre participarea lor la dobândirea proprietății comune în devălmășie. Însă, Vera Grec nu se prezintă la notar pentru a prezenta acordul în scris.

8. A mai indicat că, la 17.03.2022, notarul Oleg Gladîș i-a prezentat lui Galinei Iver încheierea de refuz de îndeplinire a acțiunii notariale nr. 30 din 16.03.2022, iar la 30.03.2022 a primit răspuns prin care s-a respins cererea prealabilă privind anularea încheierii de refuz de îndeplinire a acțiunii notariale nr. 30 din 16.03.2022.

9. A remarcat reclamanta că, reieșind din comportamentul de reacredință al Verei Grec și Nadejdei Grec care, pe parcursul mai multor ani,

se eschivează de la îndeplinirea obligațiilor legale, Galinei Iver i se încalcă dreptul de proprietate asupra averii succesorală, respectiv actul administrativ individual, încheierea de refuz de îndeplinire a acțiunii notariale nr. 30 din 16.03.2022 și Răspunsul la Cererea prealabilă nr. 32 din 29.03.2022, adoptate de notarul Oleg Gladîș, urmează a fi anulate.

10. A solicitat avocatul Constantin Lazari în interesele reclamantei Galina Iver împotriva Notarului Public Oleg Gladîș, terți Nadejda Grec și Vera Grec, anularea încheierii de refuz în îndeplinirea acțiunilor notariale nr. 30 din 16.03.2022, anularea răspunsului la cererea prealabilă nr. 32 din 29.03.2022, obligarea Notarului Public Oleg Gladîș de a elibera reclamantei Iver Galina certificatul de moștenitor, de proprietate asupra 1/3 cotă-parte din suma bănească deținută în contul bancar disponibil la B.C. "Moldindconbank" SA, filiala "Renaștere", pe numele lui Grec Vasiliu, cu toate dobânzile convenite, rămase după decesul acestuia.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

11. Prin hotărârea din 14 decembrie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a respins ca neîntemeiată acțiunea înaintată de avocatul Constantin Lazari în interesele reclamantei Galina Iver împotriva Notarului Public Oleg Gladîș, terți Nadejda Grec și Vera Grec.

12. La data de 19 decembrie 2022, avocatul Constantin Lazari în interesele reclamantei Galina Iver a declarat apel împotriva hotărârii instanței de fond solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii cu pronunțarea unei decizii noi de admitere a acțiunii.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

13. Prin decizia din 21 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de apel depusă de Galina Iver și a fost menținută hotărârea din 14 decembrie 2022 a Judecătorei Chișinău (sediul Rîșcani).

14. În susținerea poziției sale instanța de apel a reținut că, cont a fost deschis pe numele lui Grec Vasiliu la data de 03.04.2009 la BC „Banca Socială” SA, actualmente transferat la BC „Moldinconbank” SA., iar la data deschiderii contului la BC „Banca Socială” SA, defunctul era în căsătorie cu Vera Grec, ceea ce înseamnă că acest cont cade sub prevederile art. 20 Codul familiei, care prevede că, (1) Bunurile dobândite de către soți în timpul căsătoriei aparțin ambilor cu drept de proprietate în devălmășie, conform legislației. (2) Sînt proprietate în devălmășie bunurile procurate din contul: a) veniturilor obținute de fiecare dintre soți din: - activitatea de muncă; - activitatea de întreprinzător; - activitatea intelectuală; b) premiilor, indemnizațiilor și altor plăți, cu excepția celor care au un caracter de compensare (ajutor material, despăgubire pentru vătămarea sănătății etc.); c) altor mijloace comune. (3) Sînt proprietate în devălmășie a soților bunurile

mobile și imobile, valorile mobiliare, depunerile și cotele de participare în capitalul social din instituțiile financiare sau societățile comerciale, care au fost construite, constituite, procurate sau făcute din contul mijloacelor comune, precum și alte bunuri dobândite în timpul căsătoriei, chiar dacă sînt procurate sau depuse pe numele unuia dintre soți. (4) Dreptul la proprietate în devălmășie se extinde și asupra soțului care nu a avut un venit propriu, fiind ocupat cu gospodăria casnică, cu educația copiilor sau din alte motive temeinice. (5) Sînt proprietate în devălmășie a soților bunurile care au fost dobândite din ziua încheierii căsătoriei pînă în ziua încetării acesteia. Instanța judecătorească este în drept, în baza cererii soțului interesat care nu este vinovat de desfacerea căsătoriei, să declare bunurile dobândite de către el în perioada cît soții au dus gospodării separate proprietate a acestuia.

15. Astfel, Completul de judecată a relatat că, legiuitorul a prevăzut anumite norme și proceduri care trebuie respectate cu exactitate de către notar și anume care sunt acțiunile în cazul proprietății în devălmășie. La caz, Grec Vera și moștenitorul Grec Nadejda nu s-au prezentat la notar pentru a depune o cerere pentru a se delimita mai întîi ½ cotă parte care i se cuvine decedatului Grec Vasile.

16. Prin urmare, instanța de apel a constatat că, acțiunile notarului reflectate în încheierea de refuz în îndeplinirea acțiunilor notariale nr. 30 din 16.03.2022 sunt legale și întemeiate, considerent din care, răspunsul contestat a fost emis în condiții legale, iar temeiuri de anulare a acestuia nu au fost identificate. Drept urmare, notarul Oleg Gladîș și-a exercitat dreptul discreționar în corespundere cu art.16 Cod administrativ.

17. A concluzionat Curtea de Apel Centru că, instanța de fond întemeiat a respins acțiunea ca fiind neîntemeiată, în cazul în care argumentele de ilegalitate invocate de reclamantă/apelantă nu și-au găsit confirmare. Or, hotărârea supusă prezentului apel a fost pronunțată de instanța de fond cu respectarea dreptului părților la un proces echitabil, în sensul definit de art. 6 din Convenția europeană a drepturilor omului și a libertăților fundamentale, atît ca ansamblul garanțiilor procedurale enunțate în această dispoziție convențională, cît și dreptul la judecarea în mod echitabil a cauzei.

EXERCITAREA CĂII DE ATATC ÎN ORINE DE RECURS

18. La 3 mai 2024, Iver Galina, a depus recurs împotriva deciziei din 21 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel cu trimiterea cauzei la rejudecare.

19. În motivarea recursului a invocat că, instanțele inferioare nu au luat în considerare că autoritatea publică a emis un act administrativ ilegal, deoarece a fost depășit termenul unei proceduri administrative legale, în condițiile în care a fost eliberat Certificat de moștenitor legal la 23.02.2017 față de averea imobiliară a defunctului. Astfel, conform art.69 alin. L din Codul administrativ, procedura administrativă se inițiază la cerere sau din

oficiu. Procedura administrativă inițiată din oficiu începe odată cu efectuarea primei acțiuni procedurale, iar cea inițiată la cerere se consideră inițiată din momentul depunerii cererii.

20. A mai indicat că actul este nemotivat, contrar art.118 alin.1-2 Cod administrativ. Atât actul administrativ individual defavorabil, cât și actul emis în procedura prealabilă nu conține motivele, pentru care un observator independent ar înțelege considerentele pentru care s-a dispus în așa mod, precum și emitentul actului nu identifică în fond problema de drept.

21. Consideră recurenta că, actele judecătorești nu au răspuns la obiecțiile și argumentele Galinei Iver, astfel că instanțele inferioare nu au auzit motivele recurente, omisiune ce are ca efect încălcarea art.6 CEDO și art.241 alin.5 din Cod procedură civilă.

22. A concluzionat recurenta că, certificatul de moștenitor legal este îndreptat pentru 1/3 cotă-parte din mijloacele bănești care au aparținut lui Grec Vasiliu (defunct, tatăl recurente), nefiind lezate drepturile altor succesori, mai ales că toți au solicitat emiterea actului.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

23. Art. 244 alin. (1) Cod administrativ prevede următoarele:

„(1) Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.”

24. Art. 245 Cod administrativ relevă că:

„Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la pronunțarea hotărârii sau a deciziei motivate, dacă legea nu stabilește un alt termen.”

25. Art. 245¹ din Codul administrativ prevede că:

(1) Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea sau decizia contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

d) hotărârea sau decizia este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

e) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2) Temeiurile menționate la alin.(1) lit.c) și d) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.

(3) Aprecierea probelor dată de prima instanță și instanța de apel este obligatorie pentru instanța de recurs, cu excepția cazului în care se invocă temeiul de la alin.(1) lit.d) sau a cazului în care Curtea Supremă de Justiție examinează cauza după trimitere la rejudecare. La examinarea recursului într-o cauză care a fost trimisă anterior la rejudecare pot fi prezentate probe noi dacă acestea au fost restituite nejustificat sau nu au fost reclamate de către instanța de judecată contrar prezentului cod.

26. Art. 246 alin. (1) și (2) Codul administrativ prevede că:

„(1) Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă recursul este inadmisibil, completul din 3 judecători adoptă o încheiere

irevocabilă. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se comunică părților.

Alineatul (2) al aceluiași articol statuează la lit. h) că, recursul se declară inadmisibil în special când recursul este vădit neîntemeiat.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

27. Referitor la termenul de depunere a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că decizia motivată a instanței de apel a fost notificată recurentului la data de 15 aprilie 2024, prin intermediul poștei electronice, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică anexat la dosar (f.d.129). Cererea de recurs a fost depusă la data de 3 mai 2024. Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, consideră că recursul este depus cu respectarea prevederilor art. 245 din Codul administrativ.

28. Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate veritabil bazat pe temeuri concludente și serioase. Astfel, normele pre citate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

29. În această ordine de idei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul ne devolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

30. Completul Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

31. Instanța de recurs atestă că motivele de casare, invocate în recurs de Galina Iver, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către Curtea de Apel Centru și nu relevă interpretarea contrară a legii și aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural sau că aceasta s-ar baza în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

32. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul depus de Galina Iver, conține obiecții de fapt și de drept similare celor expuse în cererea de chemare în judecată, care au fost analizate de către Curtea de Apel Centru, fiind apreciate în mod corespunzător. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea

tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în prima instanță, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

33. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii/deciziei și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ.

34. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată.

35. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate Curții de Apel Centru și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici. Simplă trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretări și/sau aplicării eronate a prevederilor legale de către Curtea de Apel Centru, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unei asemenea pretins argument, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

36. Completul de judecată al Curții Supreme de justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

37. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

38. Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire

la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

39. Din aceste motive, în conformitate cu art. 230 și art. 246 alin. (2) lit. h) din Codul administrativ,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de Galina Iver.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc